

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Štefana Sekelského na verejnom zasadnutí dňa 1. decembra 2010 v Bratislave v trestnej veci obvineného **R. C. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby** podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde v Komárne pod sp. zn. 14T 21/2008, o dovolaní, ktoré podal obvinený R. C., zastúpený obhajkyňou JUDr. H. B., advokátkou v Dunajskej Strede, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 22. apríla 2010, sp. zn. 6 To 21/2010, takto

r o z h o d o l :

I.

Na základe § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa § 386 ods. 1 Tr. por. **sa vyslovuje**, že napadnutým uznesením Krajského súdu v Nitre z 22. apríla 2010, sp. zn. 6 To 21/2010,

bol porušený zákon

v ustanovení § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie krajského súdu **sa zrušuje**.

Zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu v Komárne z 29. septembra 2009, sp. zn. 14T 21/2008.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu v Komárne **sa prikazuje**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvinený R. C. **sa neberie do väzby**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 20. januára 2009, č. k. 14T 21/2008-346, obvinený R. C. bol uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

od júna 2004 do 19. februára 2007 v Komárne v rodinnom dome, v ktorom žil v spoločnej domácnosti so svojou manželkou I. C., tejto spôsobil psychické a fyzické utrpenie tak, že

v júni 2004 ju vymkol z domu a následne vtiahol dnu, strhol z nej šaty, bil ju po hlave, kopal do tela, ťahal ju za vlasy a rozbíjal rôzne predmety, lebo sa mu nepáčilo, že sa chcela zamestnať po materskej dovolenke;

v lete 2005, keď sa chcela ísť kúpať s dcérou, strhol z nej šaty a plavky, nechcel ju pustiť do domu, potom ju bil rukami po hlave a povedal jej, že bez neho nemôže nikam chodiť;

v roku 2006 v mesačných intervaloch ju fyzicky napádal bitím po hlave a vykrúcaním prstov, po potrate plodu v septembri 2006 jej nadával, ponižoval ju, vytýkal jej vyzlečenie pred lekárom, vyhánal ju z domu, rozbil jej telefónne prístroje, zamykal bránu, neustále

ju kontroloval, chodil za ňou do jej zamestnania, ponižoval ju vulgárnymi nadávkami, v decembri 2006 sa jej vyhrážal pri jej kúpaní vo vani, že hodí do vody elektrický ohrievač;

19. februára 2007 ju napadol tak, že ju chcel pichnúť nožom, vyhrážal sa jej usmrtením v spánku, prinútil ju týmto aj k intímnostiam, na čo I. C. 20. februára 2007 podala na neho trestné oznámenie a odst'ahovala sa zo spoločnej domácnosti, pričom došlo u nej k vzniku syndrómu týranej osoby.

Okresný súd za to obvinenému uložil podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., trest odňatia slobody na tri roky, ktorého výkon podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. podmiennečne odložil s uložením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe; podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. bola stanovená skúšobná doba na štyri roky.

Na základe odvolania obvineného a prokurátora uznesením Krajského súdu v Nitre z 12. mája 2009, sp. zn. 1 To 12/2009, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. napadnutý rozsudok okresného súdu bol zrušený a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec bola vrátená súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 29. septembra 2009, č. k. 14T 21/2008-399, obvinený R. C. bol opäť uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. na tom istom skutkovom základe ako bolo uvedené v rozsudku z 20. januára 2009.

Okresný súd podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., obvinenému uložil trest odňatia slobody na sedem rokov, na výkon ktorého podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. tohto zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Odvolanie obvineného proti tomuto rozsudku okresného súdu bolo podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuté uznesením Krajského súdu v Nitre z 22. apríla 2010, sp. zn. 6 To 21/2010.

Proti uzneseniu krajského súdu obvinený R. C. prostredníctvom obhajkyne podal dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por.; domáhal sa ním zrušenia rozhodnutí okresného a krajského súdu a vrátenia vecí na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Obvinený v dovolaní sa pomerne rozsiahle zaoberal skutkovými zisteniami súdov, ale jeho podstata je v tom, že súdy nesprávne právne posúdili zistený skutkový stav. Podľa názoru vyjadreného v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku konaním obvineného neboli naplnené znaky predmetného zločinu, k žiadnemu trestnoprávne postihnuteľnému týraniu poškodenej zo strany obvineného nedošlo, a preto výrok o vine bol označený za nesprávny. V týchto tvrdeniach dovolateľ videl dôvod tohto mimoriadneho opravného prostriedku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolateľ videl v tom, že boli porušené práva na jeho obhajobu, lebo súd nevykonal dokazovanie v rozsahu ním požadovanom.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávnenou osobou a predpísaným spôsobom (§ 369 ods. 2 písm. b/, § 370 Tr. por.) a že boli splnené podmienky dovolania (§ 372, § 373 a § 374 Tr. por.); dovolací súd preto v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj správnosť jemu predchádzajúceho konania, pričom zistil, že bol porušený zákon.

Vychádzajúc z toho, že súdy riadne a dostatočne zistili skutkový stav, je potrebné skúmať, či ním boli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, a to nielen pokiaľ ide o základnú skutkovú podstatu, ale aj o okolnosti, ktoré podmieňujú použitie vyššej trestnej sadzby.

Podľa záverov okresného i krajského súdu obvinený popísaným spôsobom týral svoju manželku a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania, teda že ho páchal po dlhší čas.

Týraním sa rozumie zlé nakladanie s inou osobou vyznačujúce sa vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťuje ako ťažké príkorie.

Je potrebné uviesť, že trvalosť konania páchatel'a je potrebné posudzovať v závislosti od intenzity zlého nakladania. Dlhšie trvanie inkriminovaného stavu môže byť v jednotlivých prípadoch nahradené intenzitou útokov.

Obvinený R. C. bol odsúdený za to, že voči svojej manželke vystupoval hrubo v júni 2004, v lete 2005, opakovane v roku 2006 až do údajného vyvrcholenie zlých vzťahov medzi manželmi 19. februára 2007. Útoky obvineného vzhľadom na časové odstupy medzi nimi nie je možné označiť za stav trvalý, išlo skôr o ojedinelé ataky, ktoré sa pritom nevyznačovali zvláštnou hrubosťou. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že neboli zistené následky v zdravotnom stave poškodenej (zranenia), resp. nebol vykonaný dôkaz o potrebe jej lekárskeho ošetrovania. Taktiež vypočutí svedkovia neposkytli súdom dôkaz o zraneniach poškodenej, ktoré mali byť spôsobené útokmi obvineného.

Okresný súd tieto okolnosti náležite nezvažoval a najmä sa nezaoberal otázkou trvalosti útokov obvineného, ba dokonca bez bližšieho odôvodnenia považoval za dokázané, že obvinený trestný čin spáchal závažnejším spôsobom konania v zmysle § 138 písm. b/ Tr. zák., teda že tento delikt páchal po dlhší čas, čo viedlo k právnomu posúdeniu konania obvineného aj podľa § 208 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. Krajský súd sa naznačenou otázkou taktiež bližšie nezaoberal a zamietnutím odvolania obvineného potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu.

Časový sled tvrdených útokov obvineného a ich intenzita nedávajú reálny základ pre také právne závery, k akým dospeli sudy prvého a druhého stupňa. Je potrebné preto konštatovať, že došlo k porušeniu zákona v neprospech obvineného v ustanovení § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., lebo skutkové zistenia nedávajú základ pre také právne posúdenie inkriminovaného konania.

Najvyšší súd v konaní o dovolaní v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. neskúma správnosť a úplnosť zisteného skutku, avšak už uvedené konštatovanie je základom pre stanovisko, že napadnuté rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, čo dáva základ pre dôvody dovolania podľa už uvedeného zákonného ustanovenia.

Bude preto potrebné, aby v ďalšom konaní procesne príslušný súd náležite zvažil, či konaním obvineného sú naplnené znaky žalovaného zločinu a v prípade uznania jeho viny rozhodol, či ide o trestný čin podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., resp. aj podľa ods. 2 písm. d/ uvedeného zákonného ustanovenia.

Ďalšie dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ako boli uplatnené, Najvyšší súd neakceptuje. Nebolo zistené, že by zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, lebo tvrdenie, že neboli vykonané dôkazy podľa návrhov obhajoby, nie je možné považovať za okolnosti, ktoré má na zreteli uvedené ustanovenie.

V predchádzajúcom konaní okresný súd pri ukladaní trestu použil ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. tento rozsudok súdu prvého stupňa bol síce zrušený uznesením odvolacieho súdu, avšak z jeho obsahu nevyplýva jednoznačný záver o tom, že neprichádzalo do úvahy mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Toto uznesenie skôr inštruuje súd prvého stupňa o okolnostiach, ktoré je potrebné zistiť a preukázať, aby bolo možné pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu. Okresný súd potom následne rozhodol tak, že ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. nepoužil, ale zmenu tohto stanoviska v podstate relevantne neodôvodnil; to isté sa vzťahuje aj na nasledujúce rozhodnutie krajského súdu, ktorým bolo odvolanie obvineného zamietnuté.

Najvyšší súd na margo poznamenáva, že také nevyvážené stanovisko súdov prvého i druhého stupňa nie je možné v plnom rozsahu akceptovať. V prípade uznania obvineného za vinného zo spáchania žalovaného zločinu bude preto potrebné sa patrične zaoberať aj otázkou aplikácie § 39 ods. 1 Tr. zák., keďže trest uložený obvinenému v doterajšom konaní sa javí ako neprimerane prísny.

Keďže teda boli splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a Najvyšší súd zistil porušenie zákona v ustanovení § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., podľa § 386 ods. 1 Tr. por. toto porušenie konštatoval; podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil v dôsledku toho napadnuté uznesenie krajského súdu, jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu, ako aj ďalšie nadväzujúce rozhodnutia a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu v Komárne prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Týmto rozsudkom Najvyššieho súdu boli zrušené súdne rozhodnutia, na základe ktorých obvinený v súčasnosti vykonáva uložený trest odňatia slobody, a preto zanikol právny titul na ďalší výkon trestu. Najvyšší súd nezistil u obvineného dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 Tr. por., a preto bolo ukončené obmedzenie jeho osobnej slobody.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 1. decembra 2010

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová